

NICOLAE MOCANU

În urmă cu zece ani, când împlineam 70 de ani, Nicu Mocanu a scris, într-un volum omagial, un text plin de căldură despre mine și despre relațiile dintre noi. După un deceniu, cu ocazia pensionării sale, când m-am hotărât să spun și eu câte ceva despre el, am constatat că, la fel ca el, nu-mi amintesc exact când ne-am cunoscut. Trebuie să fi fost după dispariția maestrului meu Emil Petrovici, deci după Congresul de Lingvistică și Filologie Romanică din 1968, care a avut loc la București. Este sigur însă că legăturile de prietenie dintre noi, nevăzute, dar simțite în cursul anilor, s-au conturat mai clar în acest ultim deceniu, când am ajuns „să ne spunem pe nume”, cum se zice în graiul meu bihorean. A contribuit poate la aceasta și prietenia spontană care s-a născut între el și soția mea Marina: imediat ce s-au cunoscut au descoperit că sunt nu numai de-un leat, ci chiar născuți în aceeași lună din zodia Racului.

M-au impresionat la el pasiunea și seriozitatea de care dă dovadă în tot ceea ce face, meticulozitatea cu care a lucrat la *Atlasul lingvistic pe regiuni. Banat* sau la pregătirea volumelor de corespondență dintre Alf Lombard și Al. Rosetti, pentru care venea de la Cluj cu liste numeroase de întrebări, ca să le rezolve făcând investigații la Biblioteca Academiei. Nu mai vorbesc despre solidele sale cunoștințe relative la graiul natal de la Scărișoara, localitate din Țara Moților anchetată de Emil Petrovici pentru ALR II. A pus mult suflet și în cercetările făcute la românii din afara granițelor țării noastre, cei din Valea Timocului. Am lăsat la sfârșit imensele eforturi depuse pentru realizarea seriei noi a revistei „Dacoromania” (ajunsă în 2013 la volumul 18) și laborioasa lui activitate de editor la „Clusium”.

Urmărindu-l, am avut adesea senzația că mă văd pe mine la vârsta lui. Mi-am amintit de inițiativele mele din tinerețe, la care profesorul Rosetti era sensibil. M-am întrebat ce ar fi devenit Nicu, dacă ar fi fost în preajma lui Rosetti. Ar fi spus oare și despre el, cum a zis despre mine, „fort intelligent et plein d’initiative” ? Poate ar fi văzut și în el un fel de „drăcușor” capabil de fapte mari.

Prietenia noastră a crescut sub soarele sclipitor și în aerul minunat de la Scărișoara, unde am simțit că mă „îmbolnăvesc” de liniște. Din fața casei sale părintești, privind spre Biharia, îmi spunea adesea: „Îți dai seama ce aproape sunt obârșiile noastre ? Bihorul este cum pui mâna peste Biharia”. În articolul scris de el despre mine și intitulat *Omul cu o mie de prieteni*, Nicu spunea că ar vrea să fie printre cei o mie de prieteni ai mei. Îl asigur că este între primii zece și va fi până la sfârșitul zilelor mele.

Marius Sala